

Streszczenie pracy doktorskiej
napisanej pod kierunkiem naukowym
Prof. dr. hab. Marka Wierzbowskiego

„Postępowanie administracyjne w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.
Ordynacja ubezpieczeniowa jako potencjalny postulat *de lege ferenda*”

mgr. Dominik Wojtasiak

Praca doktorska podejmuje przede wszystkim problematykę stosowania przepisów proceduralnych przy rozstrzyganiu spraw pozostających we właściwości Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem zakresu normowania wynikającego z ustawy z dnia 13 października 1998 roku *o systemie ubezpieczeń społecznych* (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 423 z późn. zm.). Zagadnienie to należy traktować jako ważne nie tylko z perspektywy dogmatycznej, ale przede wszystkim jako nadzwyczaj istotne z perspektywy oddziaływania społecznego. Tematyka poddana badaniu dotyczy bowiem sposobu ustalania, na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych, praw lub obowiązków wielomilionowej rzeszy osób fizycznych jak i szeroko definiowanych prawnie płatników składek. Oprócz szerokiego kręgu oddziaływania dotyczy ona również wielu aspektów życia, związanych z występowaniem tzw. ryzyk socjalnych (m. in. niezdolność do pracy w wyniku choroby lub wypadku, osiągnięcie wieku emerytalnego).

Podstawowym celem pracy jest odniesienie się do kwestii kompletności, prawidłowości i spójności obecnych rozwiązań proceduralnych, a w konsekwencji przeprowadzonych badań także rozważenie celowości zbudowania autonomicznych od przepisów kodeksu postępowania administracyjnego norm procesowych, mających zastosowanie do spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych. Osiągnięcie zakładanego celu pracy poprzedzone jest szeroką analizą, obejmującą rozważania dotyczące zasadności doktrynalnego wyodrębnienia gałęzi prawa, jakim jest zabezpieczenie społeczne, z jego elementem składowym w postaci ubezpieczeń społecznych.

Przedmiot badań determinuje zastosowaną metodę badawczą, jaką jest metoda prawno-dogmatyczna. Przedmiotem analizy były obecnie obowiązujące akty prawne, dorobek doktryny, odnoszący się do problematyki poddanej badaniu, a w szczególności bogate

orzecznictwo zarówno sądów powszechnych i wojewódzkich sądów administracyjnych jak i Sądu Najwyższego oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego. Zwrócić należy uwagę także na poddanie badaniu rozstrzygnięć Trybunału Konstytucyjnego, odnoszących się do kwestii ubezpieczeń społecznych.

Wynikiem przeprowadzonego badania jest wykazanie szeregu niespójności w przyjętych rozwiązaniach o randze przepisów powszechnie obowiązujących, identyfikowanych przy stosowaniu obecnego mechanizmu rozstrzygania spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych. Mechanizm ten, polegając na implementacji norm KPA, przy równoczesnym ich zastępowaniu przez posiadające prymat w stosowaniu przepisy ustawy *o systemie ubezpieczeń społecznych*, generuje szereg krytycznych wątpliwości, które w niektórych przypadkach można nawet traktować w kategorii pojęciowej luki prawnej. Dodatkowo praca doktorska identyfikuje pomijany szeroko aspekt nieodpowiednio czytelnej pozycji prawnoustrojowej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jako organu uprawnionego do rozstrzygania, w drodze decyzji, spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, a odnosząc się szerzej, do kwestii z zakresu zabezpieczenia społecznego.

Podstawowym wnioskiem wynikającym z pracy doktorskiej jest wykazanie zasadności zbudowania, na potrzeby realizacji norm wyodrębnionej gałęzi prawa w postaci zabezpieczenia społecznego, autonomicznego zbioru norm proceduralnych, zdefiniowanych jako „Ordynacja Ubezpieczeniowa”. Przyszła regulacja prawa powinna zawierać kompletne, dostosowane do specyfiki spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz charakteru prawnego organu stosującego prawo w tym zakresie tj. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, rozwiązania procesowe. Posłużenie się determinowanym w pracy pojęciem „Ordynacji Ubezpieczeniowej” należy potraktować jako próbę wskazania na istotność zagadnień z zakresu ubezpieczeń społecznych, nie mniejszą niż prawo podatkowe.